

Fora totes les etiquetes

El grup de joves de Creu Roja Garrotxa aplega en un projecte una vuitantena de persones víctimes d'estereotips negatius

Hi reflexiona sobre les conseqüències, sobre la importància que tenen per construir la identitat i com combatre-les

Trencar estereotips: “És jove”, “El conguito de l'Àfrica tropical”, “No escolaritzada”, “Negre”, “Xinito”, “Maricon”, “Xarnega”, “Pagesa”, “Hipiosa”, “Secall”, “Ets una dona”... Aquestes són algunes de les etiquetes que han penjat a garrotxines i garrotxins reals autòctons i nouvinguts més d'una vegada al llarg de la seva vida. Persones de carn i ossos que viuen el seu dia a dia regentant botigues, treballant en empreses i institucions, participant d'entitats, vivint els anys de la seva vellesa a casa o en un centre per a la gent gran, o simplement duent a terme el seu projecte de vida en terres garrotxines. Moltes són clarament discriminatòries i despectives, però moltes altres, molt probablement, són més subtils: “Xerrapeta”, “Esverat”, “Presumit” o “Empollona”, per citar-ne algunes.

El grup de joves de la Creu Roja de la Garrotxa fa temps que lluita per trencar aquestes i altres etiquetes, des que ha dut a terme un intens treball de camp per trobar persones víctimes d'aquests adjectius i que hagin tingut la valentia de deixar-se fotografiar pels joves sota el guiatge del fotògraf Pep Sau –etiquetat també com a “Xai”– i concretar-ho en un llibre i en una exposició sota el títol Projecte Etiqueta.

Al llibre editat amb el títol *I a tu, com t'etiqueten?*, a cada plana hi surt una foto de gran format d'un o d'una participant aguantant una pissarra on hi ha escrita l'etiqueta que els pengem. A la propietària d'una coneguda pastisseria d'Olot, la de “Mora i gitana”; a un dels responsables del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, la de “Secall”; a un dels professors de l'Escola Municipal d'Expressió, la de “Divertit”; a dos olotins, la de “Dumbo” o “Orelles grosses”; a dues treballadores d'un conegut comerç de la plaça Major, la de “Sabó neutre i Fairy”; a un llibreter, la de “No ho podràs fer”; a un dels responsables d'una entitat cultural, la de “Nena”...

La llista, però, és molt més llarga i, en segons quins casos, molt punyent: “Puto manco, no saps fer res”, “Immigrant”, “Moreno”, “Blanca”, “Rossa de bote”, “Vella”, “Presumida”, “Esverat”, “Marimatxo”, “Immadura”, “Malalt” –dirigida a una persona que utilitza cadira de rodes–, “Sudaca”, “Preanorèxica”, “Xarnego”, “Don nadie”, o un simple “És jove”, “Agustineta” –per una persona gran que es diu Agustina– i “Baixeteta”. I hi surten també regidors de l'Ajuntament d'Olot, com Imma Muñoz, a qui pengem l'etiqueta de “Tardona”; Aniol Sellabona, “Xerraire”, i el mateix alcalde, Pep Berga, la del seu càrrec, o la del coordinador de Creu Roja a la Garrotxa, Armand Planas.

Els joves de la Creu Roja de la Garrotxa han dut a terme també un procés de reflexió a partir del contacte mantingut amb els participants. Entre altres coses, s'han plantejat si és que ells i elles mateixos eren part activa per aturar les cadenes o bé també eren dels qui etiquetaven i, sobretot, han debatut els motius pels quals es pengem etiquetes als altres i quines són les conseqüències de fer-ho i només a curt termini. Ho han fet amb l'ajuda d'una psicòloga, que els ha ajudat a aprofundir en temes com la construcció de la identitat i l'assetjament escolar i altres temes. A part de l'exposició i el llibre, el projecte ha voltat pels centres educatius de la comarca i s'ha traduït també en una unitat pedagògica.

La tècnica d'Infància i Jovent de Creu Roja Garrotxa, Marta Puigvert, ha explicat que cada any el grup de joves

du a terme un projecte de millora comunitària, cosa que demostra l'interès que, segons ella, tenen els joves pel món que els envolta. De fet, aquests projectes tenen per objectiu reforçar la preocupació d'aquest col·lectiu pel seu entorn.

Què és Olot? La preocupació pel seu entorn més immediat es tradueix també en el Projecte Porta, que es clou aviat. En aquest cas, inclou el grup de joves i el grup de gent gran de l'entitat Enreda't. Puigvert ha detallat que l'objectiu és obrir la porta al passat i deixar-la oberta perquè les noves generacions i les persones que arribin a la ciutat puguin ser coneixedores del que va passar i de com es va viure al lloc on ara resideixen. Els joves han fet un treball de recerca històrica i de coneixement del passat a través de trobades amb la gent gran d'Olot i el resultat han estat set petites càpsules audiovisuals que tracten de la indústria tèxtil de la Garrotxa, la imatgeria religiosa, la defensa de l'art català durant la Guerra Civil, aquest conflicte bèl·lic com a tal, el tren, l'aiguat del 1940, la gastronomia, la faràndula. Així, doncs, els protagonistes han estat un fogoner de les locomotores del carrilet d'Olot, dues treballadores del tèxtil, una dona que vivia al passeig de Sant Roc i que va veure l'aiguat en persona, etcètera.

L'oficina de turisme d'Olot està treballant per poder instal·lar codis QR que permetran veure aquestes càpsules en els punts on es van gravar, com per exemple el taller d'imatgeria religiosa L'Art Cristià, l'antiga estació o el local de l'Hospici on es guarden els gegants, nans i cavallets de les Festes del Tura. A més, també s'està treballant en un mapa sobre la ruta que cal seguir per trobar aquests punts i amb informació sobre el projecte. "Gaudiu de la vida, però respecteu el lloc on habiteu", afirma la Maria Coldecarrera, del grup de gent gran Enreda't i protagonista d'una de les píndoles audiovisuals del Projecte Porta. I l'Omaïma Boukrah, del grup de joves, remarca que ha pogut conèixer el passat d'Olot des d'un punt de vista que no és el dels llibres d'història.

La Melinda González, del grup de joves de Creu Roja que ha participat en el Projecte Etiqueta, comenta: "Ha estat un gran viatge i m'agradaria convidar a tots i totes les joves de la comarca a venir a formar part del grup, perquè els joves fem coses, tenim ganes de millorar l'entorn, sensibilitzar, aprendre i crear projectes tan bonics com aquest." "A més, obrim portes al món del voluntariat", conclou la Marta Puigvert.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 26-05-2024, Pàgina 13

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2421265-fora-totes-les-etiquetes.html>